

HODNOTENIE KOMPETENCIÍ UČITEĽA V OBLASTI PROFESIJNÉHO ROZVOJA

Igor Lomnický

Pedagogické a odborné východiská d'alsieho vzdelávania učiteľa

Kariérový rast učiteľa súvisí s diagnostikovaním jeho silných a slabých stránok a so skvalitnením jeho výkonu, čo by malo smerovať zároveň k spravodlivému odmeňovaniu učiteľa.

Profesijný rast učiteľa je spojený s celoživotným procesom ako prirodzenej súčasťou jeho profesijných aktivít v rámci školy, smerujúcich k vyššej kvalite jeho pedagogickej činnosti.

Zvyšovanie kvality školy – cieľavedomé vzdelávanie učiteľov

Do krátkodobého a strednodobého plánovania vzdelávania by mali byť zahrnuté pevne stanovené ciele, ktorých dosiahnutie je pre daný typ školy dôležité a potrebné.

Nasledujúce kroky pomôžu splniť tieto úlohy čo najúčinnejšie:

- Analýza potrieb.
- Plánovanie ďalšieho vzdelávania.
- Implementácia výsledkov ďalšieho vzdelávania.
- Zhodnotenie plánovania a realizácie ďalšieho vzdelávania.

Potreby školy a priority ďalšieho vzdelávania učiteľov

Pri rozhodovaní sa o podpore ďalšieho vzdelávania je potrebné zohľadniť tieto skutočnosti:

- kľúčové priority ďalšieho vzdelávania vyplývajúce z predloženej koncepcie v rámci vedenia školy,
- ujasnené vzdelávacie stratégie jednotlivých predmetových komisií v oblasti posilňovania odborných kompetencií jej jednotlivých členov,
- zohľadnenie osobných aktivít učiteľa v prospech rozvíjania odbornej spôsobilosti v obsahovej a metodickej oblasti vyučovacieho procesu,
- akceptovanie splnených podmienok učiteľa v rámci realizovaného ďalšieho vzdelávania a získania potrebných kreditov pre jeho kariérový rast,
- transparentné zverejnenie konkrétnych typov a foriem a personálneho obsadenia ďalšieho vzdelávania v škole,
- konkretizovanie časového rámca a finančného krytia ďalšieho vzdelávania v rámci školy,
- zverejnenie a prezentovanie výstupov ďalšieho vzdelávania a konkrétny prínos pre školu v evaluačnom zmysle.

Aplikácia hodnotiacich hárkov v pedagogickej praxi

Prvou oblasťou pri koncipovaní hodnotiacich hárkov bola:

- analýza potrieb v rámci ďalšieho vzdelávania, ktorá zahŕňa hierarchiu v organizačnej štruktúre školy: vedenie – predmetová komisia – učiteľ.

Analýza potrieb vedenia školy je orientovaná na plnenie odborných úloh školy a reflektuje na možnosti prístupných zdrojov a kompetencií, ktorými disponujú jednotliví členovia vedenia. Na základe toho bol vypracovaný hodnotiaci hárok pre vedenie školy.

Analýza potrieb predmetovej komisie je zameraná na kompetencie, ktorými disponujú členovia predmetovej komisie. Na základe toho bol vypracovaný hodnotiaci hárok pre učiteľov pôsobiacich v predmetovej komisii. Hárok je vytvorený v štruktúrovanej podobe zameranej na získanie komplexnejšieho pohľadu na podporu ďalšieho vzdelávania z hľadiska pôsobenia predmetovej komisie.

Analýza potrieb učiteľa je zameraná na podporu odborného rastu v prospech školy a skvalitnenia vyučovacieho procesu, ako aj na jeho osobné ambície, ktoré mu umožňujú ďalší osobný a profesijný rozvoj. Na základe toho bol vypracovaný hodnotiaci hárok pre učiteľov z rôznych typov škôl.

Aplikácia hodnotiacich hárkov v pedagogickej praxi

Druhou oblasťou pri koncipovaní hodnotiacich hárkov bola:

- potreba plánovania ďalšieho vzdelávania, ktorá zahŕňa hierarchiu v organizačnej štruktúre školy: vedenie – predmetová komisia – učiteľ.
- Plánovanie ďalšieho vzdelávania zo strany **vedenia školy** je dôležitou súčasťou smerovania školy a jej rozvíjania ako vzdelávacej inštitúcie v súlade s novými trendmi v oblasti riadenia a k tomu je potrebné ďalšie odborné vzdelávanie aj riadiacich pracovníkov. Tí potom vplývajú na osobnostný a profesijný rozvoj učiteľov.
- Plánovanie odbornej činnosti a odbornej profilácie je dôležitou súčasťou **predmetovej komisie**. Jej úlohou je podporovať ďalšie vzdelávanie jednotlivých členov v súlade s novými metodickými trendmi v oblasti aprobačnej profilácie.
- Plánovanie ďalšieho vzdelávania a osobnostného rastu je nevyhnutnou súčasťou napredovania každého **učiteľa**. Musí sa zaujímať o nové výchovnovzdelávacie trendy a priebežne si rozširovať odbornú aj osobnostnú kapacitu.

Aplikácia hodnotiacich hárkov v pedagogickej praxi

Tret'ou oblasťou pri koncipovaní hodnotiacich hárkov bolo zohľadnenie týchto skutočností:

- **Hodnotiaci proces** v rámci ďalšieho vzdelávania je dôležitou súčasťou smerovania školy z hľadiska plnenia kvalitatívnych parametrov a napomáha nielen k stabilite školy, ale stimuluje aj individuálny osobnostný a profesijný rast každého učiteľa.
- **Vedenie školy** má možnosti hodnotenia učiteľa na základe vypracovaného hodnotiaceho a sebahodnotiaceho hárku. Pre ďalšie vzdelávanie učiteľa je dôležité akceptovať potreby, záujmy, ambície učiteľa a zosúladiť ich s potrebami školy.
- V rámci hodnotiaceho procesu je podstatné aj stanovisko **predmetovej komisie** a odporúčanie na zaradenie učiteľa v rámci vybraného ďalšieho vzdelávania.
- Dôležitou súčasťou hodnotiaceho procesu aj v rámci ďalšieho vzdelávania je vyplnenie sebahodnotiaceho hárku zo strany **učiteľa**. Pri komplexnom nazeraní na vzdelávanie učiteľa je potrebné zosúladiť sebahodnotiaci hárok učiteľa a hodnotiaci hárok pre riaditeľa školy/člena vedenia školy/ na hodnotenie učiteľa vo vzťahu k ďalšiemu vzdelávaniu.